

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Čj.: 010 85/99-4008
Signatura: oa1os201

Oblastní pracoviště č. 1
Pracoviště: Praha 1

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Škola/zařízení:	Škola Jaroslava Ježka, Speciální školy a školská zařízení pro zrakově postižené Loretánská 19, Praha 1,
Identifikátor ředitelství:	600 020 746, 048 134 546
Ředitel školy:	Mgr. J. Hájek
Zřizovatel:	MŠMT
Příslušný školský úřad:	ŠÚ Praha 1, Vodičkova 32
Termín inspekce:	27. 1. 1999
Inspektor:	Mgr. Jiří Kubíče
Předmět inspekce:	Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů. specifická zjištění
Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá:	Výroční zpráva školy Expertní posudek externí spolupracovnice Mgr. D. Moravcové

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

Inspekční činnost ve Škole Jaroslava Ježka byla vykonána na základě požadavku ŠÚ Praha 1, který byl pověřen úkolem provést optimalizaci sítě škol pro zrakově postižené. Na šetření se podílela externí spolupracovnice ČŠI Mgr. Dagmar Moravcová. Inspekční činnost zahájil PhDr. Ivo Fencel a dokončil Mgr. J. Kubíče.

1 Organizační struktura

Škola Jaroslava Ježka je tyflopedické zařízení, které nabízí komplexní speciálně pedagogické služby. Pod jedním právním subjektem je sdružena mateřská, základní, zvláštní a praktická škola. Při škole je internát a speciálně pedagogické centrum.

Složení žáků ve školách

Typ zařízení	Počet tříd	Roč.	Počet žáků	neza-važné	slaboz.	zbytky zraku	nevid.	z toho kom. vada	bez vady
MŠ	1		5	0	1	0	4	0	0
ZŠ	1	1.	7	0	0	0	7	4	0
	1	2., 3.	7	0	1	1	5	4	0
	1	4., 5.	8	0	2	0	6	0	0
	1	6., 9.	7	0	0	1	6	4	0
	1	7., 8.	9	0	0	0	9	1	0
Celkem ZŠ	5	-	38	0	3	2	33	13	0
ZvŠ	1	1., 2.	4	0	1	2	1	1	0
	1	2., 3., 4., 5.	5	0	0	0	5	4	0
	1	5., 6., 8., 9.	8	0	0	2	6	3	0
IVVP			4	0	0	1	3	3	0
Celkem ZvŠ	3		21		1	5	15	11	0
PRŠ	1	1., 2.	12		0	5	7	5	0
Celkem	9		76	0	5	12	59	29	0

Z uvedené tabulky vyplývá, že organizační rozčlenění tříd je funkční, práce je ztížena tím, že se vyučuje v odděleních, v případě zvláštní školy dokonce ve čtyřech. Tím je ztížena příprava vyučujících na vyučování a v obecném slova smyslu částečně trpí kvalita výchovně vzdělávací práce.

Pro zajištění speciálně pedagogické péče struktura školy je vyhovující, naplněnost školy pro žáky se zrakovým postižením je spíše nadprůměrná.

2 Personální struktura

Přehled o zaměstnancích školy MŠ, ZŠ, ZvŠ, PrŠ

	Pedagogická praxe									
	do 10 let		do 20 let		do 30 let		nad 30 let		celkem	
	celkem	z toho žen	celkem	z toho žen	celkem	z toho žen	celkem	z toho žen	celkem	z toho žen
Odborně a pedagog. způsobilí učitelé	1		7	6	4	4	2	1	14	11
jen odborně	1		3	1					4	1
jen pedagogicky	3	2	1	1	4	4	3	3	11	10
Učitelé celkem	5	2	11	8	8	8	5	4	29	22
Spec. pedagogové										
tyflopediti	1		5	4	2	2	2	1	11	7
psychopedi	1		6	6					7	6
logopedi			5	5	3	3			8	8
somatopedi			1	1						

Ve Škole J. Ježka je kvalifikační i věková struktura příznivá, v pedagogickém týmu jsou zastoupeni speciální pedagogové. Personální obsazení školy je nadprůměrné.

3 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti

Celé zařízení prodíralo náročnou rekonstrukcí s cílem, co nejlépe využít stávající prostory k výuce a výchově těžce zrakově postižených žáků. Větší část budovy je upravena bezbariérově pro usnadnění přístupu imobilních žáků. Všechny učebny a pracovní odborných předmětů jsou vybaveny novým nábytkem (speciální stolky) splňujícími potřeby zrakově postižených a jsou osvětleny zářivkovými panely, umožňujícími vypínání po pásech (důležité proti oslnění svítloplachých žáků). Žáci pracující zrakově - v černotisku, mají k dispozici pracovní stůl se sklopnou deskou a dostatečným úložným prostorem, sklopná deska má účelně vyřešeno polohování proti posunu předmětů (dále žáci používají fólii Neskluz a speciální plastelinu). Nevidomí žáci mají podobné stolky. Učebny, kde se vyučují slabozrací žáci jsou vybaveny televizními lupami Tieman.

Internát je rozdělen na dvě části "malý a velký". Ložnice dětí přiléhají k herní, sociálnímu zařízení a kuchyňce. Slabozraké děti mají na nočních stolcích lampičky, které používají podle individuálních potřeb. Stropní osvětlení tvoří jednotlivé lampy. V celku je zde patrná menší intenzita světla než v učebnách. Vedení školy si je vědomo akutní potřeby řešení osvětlení. "Velký" internát tvoří ložnice většinou pro 3-4 děti. Zvlášť jsou sociální zařízení pro chlapce a děvčata, na chodbičku s pokoji navazuje kuchyňka, pro všechny děti slouží společná velká herna s rehabilitačním bazénem s míčkou a stolem na showdown.

Pro snazší orientaci žáků po budově jsou některé pokoje na internátech označeny reliéfní keramickou kachlí vedle dveří. Záměrem vedení školy je označit tak všechny místnosti. Na chodbách je možné si prohlédnout výtvarná díla většinou z přírodních materiálů, některá je možné i rozezvučet. Je to výsledek spolupráce s výtvarníky. Stíny chodeb ve škole zdobí tyflografika, vkusná a výrazná jsou pojednány stíny a nástěnky ve třídách především na 1. stupni ZŠ a v ZvŠ.

Místnosti MŠ prošly také přestavbou, v současné době využívá MŠ učebnu, hernu, sociální zařízení, šatnu a předstídku se vstupem do zahrady. Učebna MŠ má také propojení se školní jídelnou.

Veškerý nábytek MŠ je vkusný a účelný. V pracovních jsou speciální stolky rozdílné barevné a označené reliéfním obrázkem, dále umožňují vložení modulu šestibodu. K odpočinku slouží pohovky, případně rozkládací lehátka. I podlahová plocha je tvořena rozdílným povrchem, oddílující barevně i strukturálně centrální průchozí část, místo pro práci u stolu a místo pro hru.

Materiálně technické podmínky pro práci školy a ostatních zařízení jsou nadprůměrné.

4 Hodnocení činnosti školských zařízení

Speciálně pedagogické centrum

Speciálně pedagogické centrum je obsazeno třemi speciálními pedagogy, na částečný úvazek pracuje psycholog a sociální pracovníce. V podzimních měsících bylo v evidenci SPC podchyceno 59 dětí, z toho 5 nově přijatých od září 1998. (Integrovaní žáci v péči SPC: MŠ - 11, ZŠ - 24, ZvŠ - 6, PŠ - 1, Stacionář - 9, ÚSP - 3, v domácí péči - 4, SŠ - 1.)

SPC využívá od konce června 1998 k výjezdům automobil Škoda Felicia, zakoupený z dotace MŠMT, a tím se podstatně zlepšila dostupnost ke klientům. Snaha pracovníků je navštívit klienta podle potřeb v rozmezí dvou měsíců až půl roku. V akutních případech jsou návštěvy častější. Klienti a jejich rodiče i učitelé z terénu využívají možnosti návštěvy SPC ve Dny otevřených dveří (cíleně 3x ročně - pro Mša 1.r. ZŠ, pro 2.- 9. r. ZŠ a pro rodiče) nebo je možné si domluvit osobní konzultaci.

SPC poskytuje speciální výuku: prostorová orientace a samostatný pohyb u klientů z Prahy a blízkého okolí (jinak je dohoda s Tyfloservisem v místě bydliště klienta), pro předškoláky je zpracovaná metodika "Výchovně vzdělávací program pro těžce ZP dítě v MŠ běžného typu", Braillovo písmo - individuální konzultace k výuce na prvním stupni, braillovský notopis.

SPC zapůjčuje klientům vlastní pomůcky i z vybavení školy (Pichtovy psací stroje, Braillovské učebnice podle nakladatelství Alter 1. - 5. ročník, mapy aj). Pomůcek pro slabozraké je nedostatek. Nejsou k zapůjčování televizní lupy ani lupy do ruky.

Zefektivnění práce celého systému péče o zrakově postižené žáky lze spatřovat ve zřízení pouze jednoho SPC v Praze pro všechny typy zrakových vad, které by bylo dostatečně zásobeno pomůckami pro zrakovou i hmatovou práci. Výjezdy pracovníků k žákům různých zrakových vad najednou do jedné lokality by byl ekonomičtější. Vhodné prostory pro zřízení takového centra, které by bylo pomůckovým i metodickým základem klientům, jejich rodičům a pedagogům jsou v budově této školy.

Mateřská škola

V mateřské škole je jedno oddělení, ve kterém je zapsáno 5 dětí (z toho jeden nevidomý chlapec dojíždí jen jednou týdně). Provozní hodiny MŠ jsou z ekonomických důvodů upraveny od 7,15 hod do 14 hod, poté si děti vyzvedávají rodiče, bydlí-li na internátě přebírá je vychovatelka nejmladší skupiny školních dětí.

Režim MŠ umožňuje dětem jak dostatek času pro hru, tak pro plnění úkolů vyplývajících z plánu výchovné práce. Činnost v mateřské škole vychází z "Programu výchovné práce pro MŠ", upraveného pro konkrétní potřeby zrakově postižených dětí. "Program" učitelky konzultovaly s MŠ Horáčkova na Praze 4, kde jsou zřízeny třídy pro děti zrakově postižené při běžné MŠ.

Tematický plán výchovné práce na rok je rozpracován po měsících, jsou zpracovány tematické okruhy pro jednotlivá období, dále jsou uplatňovány náměty pro smyslovou a rozumovou výchovu, rozvoj matematických představ, tělesnou výchovu, jazykovou a literární výchovu, hudební a výtvarnou výchovu.

Zařízení je plánováno kapacitně na dvě oddělení po 6ti dětech. Z hlediska docházky dětí se v současnosti jeví zařízení nenaplněné, ale ke změnám dochází vždy v jarních měsících, kdy se množí žádosti rodičů o diagnostické pobyty, adaptační pobyty atd.

Na MŠ se velmi často obracejí prostřednictvím SPC učitelky běžných MŠ s žádostí o konzultace, porovnání způsobu práce i k zácvičení speciálních metod práce. Dvakrát ročně pořádají pracovníce SPC a MŠ Den otevřených dveří se zaměřením na problematiku

výchovy předškolních dětí, probíhají zde praxe studentů středních i vysokých škol se speciálně pedagogickým zaměřením. MŠ tak plní funkci metodického zařízení.

Internát

Pro systematickou práci internátu s celou skupinou je stanoven jeden den týdně, kdy nejsou jiné aktivity jako např. kroužky, nepovinné předměty aj. a žáci nedostanou úkoly většího rozsahu.

V Internátě probíhá mnoho kroužků, do kterých se děti hlásí podle zájmů alespoň na jedno pololetí. V kroužcích je tedy skladba dětí rozdílného věku. Přípravu na vyučování si žáci provádějí pod dohledem vychovatele (každý ročník má sešit pro vychovatele, kde učitel poznamená úkol). Příprava na vyučování probíhá ve kmenových třídách dílem proto, aby žáci nemuseli přenášet těžké psací stroje a další pomůcky a dále hlavně z důvodů pohodlné práce na prostorných lavicích s kvalitním osvětlením.

ZÁVĚRY

Škola Jaroslava Ježka přijímá děti a žáky s celou škálou zrakových vad. Zařízení prošlo v nedávné době celkovou rekonstrukcí a je schopné sloužit vzdělávacím potřebám těžce zrakově postiženým, protože bylo původně koncipováno jako zařízení pro nevidomé. Částečně se objevují rezervy v zabezpečení optimální zrakové práce žákům slabozrakým. Zlepšení podmínek zrakové práce slabozrakých a žáků se zbytky zraku by neprovázely žádné nákladné úpravy. I ve stávajících podmínkách všichni žáci pracující zrakově mají potřebné pomůcky, učebnice a vysoce profesionálně vedenou výuku včetně zabezpečení výuky speciálních dovedností.

Škola disponuje obrovským potenciálem odborných znalostí a zkušeností učitelů, kteří se podílí na tvorbě metodických materiálů používaných k proškolení učitelů integrovaných dětí i studentů speciální pedagogiky.

razítko

Podpisy inspektorů:

vedoucí týmu   Mgr. Jirí Kubíče

V Praze dne 28. ledna 1999

Inspekční zprávu jsem převzal dne 28. 1. 1999

razítko

Podpis ředitele školy Jan Hájek v.r.

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy - zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí

Adresát	Datum předání/ odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel:	22. 2. 1999	013 16/99-4008
Školský úřad:	22. 2. 1999	013 17/99-4008

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. ČŠI	Text
		Bez připomínek.